

**ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASÍ JOQARÍ HÁM ORTA ARNAWLÍ
BILIMLENDIRIW MINISTIRLIGI**

**BERDAQ ATÍNDAĞÍ QARAQALPAQ MÁMLEKETLIK
UNIVERSITETI**

«TASTIYIQLAYMAN»
Berdaq atındağı QMU rektori
A.Reymov
2022-jil

**KÁSIPLIK (DÓRETIWSHILIK) IMTIXANLAR BAĞDARLAMASÍ HÁM
BAHALAW KRITERYASÍ**

**60112200 – «Dene mádeniyatı» tálim bağıdarı ushın
(Kúndizgi hám sırtqı bólimler ushın)**

**«Dene tárbiyası» páni
(Jeńil atletika)**

Bag'darlama Berdaq atındağı Qaraqalpaq mámleketlik universitetiniń oqıw - metodikalıq keńesinde kórip shıǵılǵan hám maqullanǵan. 2022-jıl 30-may 6-sanlı bayanı.

Dúziwshiler:

N.A.Qaypov	- Berdaq atındağı Qaraqalpaq mámleketlik universiteti “Dene mádeniyatı” fakulteti dekanı, docent.
B.Q.Erimbetov	- Berdaq atındağı Qaraqalpaq mámleketlik universiteti “Dene mádeniyatı teoriyası hám metodikası” kafedrası baslıǵı, docent.”.
J.A.Turdimuratov	- Berdaq atındağı Qaraqalpaq mámleketlik universiteti “Dene mádeniyatı teoriyası hám metodikası” kafedrası w.w.a docenti.”.

Recenzentler:

A.Q.Utepbergenov	- Ájiniyaz atındağı Nókis mámleketlik pedagogikalıq institutı, “Dene mádeniyatı” fakulteti dekanı, b.i.k docent.
B.J.Mambetov	- Ózbekstan mámleketlik dene tárbiyası hám sport universiteti Nókis filialı direktorı t.i.k docent.

**ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASI JOQARI HÁM ORTA ARNAWLÍ
BILIMLENDIRIW MINISTIRLIGI
BERDAQ ATÍNDAGÍ QARAQALPAQ MÁMLEKETLIK
UNIVERSITETI**

**60112200 - «Dene mádeniyatı» tálim baǵdarı boyınsha kásiplik (dóretiwshilik)
imtixan ótkeriw kriteriyası hám dástúri**

Kirisiw

Ǵárezsiz Ózbekstan Respublikasında xalıqtıń, ásirese keleshek áwladtıń salamatlıǵın bekkemlew, Dene mádeniyatı hám sporttı rawajlandırıw máselelerine úlken itibar berilmekte.

Mámleketimizde usı tarawdıń rawajlanıwına qaratılǵan qatar normativ-huqıqiy hújjetler qabıl etilgen hám turmısta qollanılıp atır. Atap aytqanda, Ózbekstan Respublikasınıń «Dene tárbiyası hám sport haqqında»ǵı, «Tálim tuwrısında»ǵı nızamları, «Kadrlar tayarlawdıń milliy baǵdarlaması», Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń 2002-jıl 24-oktyabrde qabıl etilgen «Ózbekstan Balalar sportın rawajlandırıw qorın dúziw haqqında»ǵı pármanı, Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabinetiniń 1999-jıl 27-maydaǵı 271-sanlı «Ózbekstanda dene tárbiyası hám sporttı jáne de rawajlandırıw ilajları haqqında»ǵı qararı, Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń 2017-jıl 3-iyundaǵı PQ-3031-sanlı «Dene tárbiyası hám ǵalabalıq sporttı jáne de rawajlandırıw ilajları haqqında»ǵı qararı, Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń «Dene tárbiyası hám sport tarawında mámleket basqarıwı sistemasın túpten jetilistiriw ilajları haqqında»ǵı 2018-jıl 5-mart sánesindegi PP-5368-sanlı pármanı, Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń 2018-jıl 18-dekabrdegi PQ-4063-sanlı «Juqpalı bolmaǵan kesellikler profilaktikası, salamat turmıs tárizin qollap-quwatlaw hám xalıqtıń fizikalıq aktivlik dárejesin asırıw ilajları haqqında»ǵı qararı, Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabinetiniń 2019-jıl 29-yanvardaǵı 65-sanlı «Ózbekstanda salamat turmıs tárizin keń eń jaydırıw hám xalıqtı dene tárbiyası hám ǵalabalıq sportqa baǵdarlaw haqqında»ǵı qararı, Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń 2020-jıl 30-oktyabrdegi «Salamat turmıs tárizin keń en jaydırıw hám ǵalabalıq sporttı jáne de rawajlandırıw ilajları haqqında»ǵı PP 6099 -sanlı pármanı, Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń 2020 - jıl 4-noyabrdegi «Kurash milliy sport túrin rawajlandırıw hám onıń xalıqaralıq abırayın jáne de asırıw ilajları haqqında»ǵı PQ-4881-sanlı qararları dálil bola aladı.

60112200 - «Dene mádeniyatı» tálim baǵdarı boyınsha kásiplik (dóretiwshilik) imtixan baǵdarlaması ulıwma orta hám orta arnawlı kásip-óner tálimi dene tárbiyası baǵdarlamaları tiykarında dúzilgen bolıp, abiturientlerdiń fizikalıq shınıǵıwları orınlawdaǵı ámeliy háreket, kónlikpe hám qánigelik tájiriybeler dárejesin anıqlaw hám de bahalawǵa mólsherlengen.

Baǵdarlamada kásiplik (dóretiwshilik) imtixandı ótkeriw tártibi, abiturientlerdiń bilim, kónlikpe hám ilimiy tájiriybelerine qoyılǵan talaplar hám de olardı bahalaw kriteriyaları óz sáwleleniwin tapqan.

BAĞDARLAMANIŇ MAQSETI HÁM WAZÍYPALARI

Bağdarlamaniň tiýkargı maqseti – abiturientlerdiň dene tárbiyası páninen iyelegen bilim, kónlikpe hám qánigelik tájiriýbeleri (jeňil atletika túrleri boyınsha arnawlı tayarlıq) dárejesin belgilengen kriteryalar tiýkarında anıqlaw hám de bahalawdan ibarat.

Bağdarlamada dene tárbiyası páninen kásiplik (dóretiwshilik) imtixan barısında tómendegi wazıypalardı ámelge asırıw názerde tutılğan.

Jeňil atletika túrleri boyınsha;

-100 metrge juwırıw boyınsha sınaq-qadağalaw shınıǵıwın shólkemlestiriw hám ótkeriw;

-1000 metrge juwırıw boyınsha sınaq-qadağalaw shınıǵıwın shólkemlestiriw hám ótkeriw.

Kásiplik (dóretiwshilik) imtixan ushın - 156 ball ajratılğan bolıp, túrler boyınsha ballar tómendegishe bólistirilgen:

1. 100 metrge juwırıw - 78 ball
2. 1000 metrge juwırıw - 78 ball

KÁSIPLIK (DÓRETIWSHILIK) IMTIXANDÍ ÓTKERIW HÁM SHÍNÍGÍWLARDÍ ORÍNLAW TÁRTIBI

Barlıq imtixan sınaqlarına abiturientler ózi menen sport kiyimi (**úst-bas kiyim, sport ayaq kiyimi**) hám de shaxsın tastıyıqlaytuǵın hújjetlerin (**pasport, qabıllaw komissiyası tárepinen berilgen tilxat hám ruxsatnama**) alıp keliwi hám imtixan komissiyasına usınıwı shárt, eger imtixan komissiyasına kórsetilmegen jaǵdayda abiturient imtixanǵa qoyılmaydı.

Kásiplik (dóretiwshilik) imtixan sınaqları bir kún dawamında (**kúni hám waqıtı kórsetilgen halda tastıyqlanǵan keste tiýkarında**) belgilengen múddetlerde ótkeriledi.

Jeňil atletika túrleri boyınsha;

100 metrge juwırıw. Tómengi start. Abiturientler dizimge kóre juwırıw ushın 2 abiturientten qatnasadı. Bul shınıǵıwdı orınlaw ushın hárbir abiturientke bir márteden imkaniyat beriledi. Juwırıw waqtında hárbir abiturient ózine belgilengen jolshadan juwırıwı shárt. Basqa jolshaǵa ótip ketse hám janında juwırıp baratırǵan sherigine irkinis berse nátiýje esapqa alınbaydı.

1000 metrge juwırıw. Joqarı start. Hárbir juwırıwda 6-10 abiturientten qatnasadı. Start hám finish sızıqlar orınları anıq belgilengen bolıwı shárt. Aralıqtı basıp ótiw dawamında juwırıwdan júriw jaǵdayına ótken yamasa juwırıw jolshasınan shıǵıp ketken abiturienttiń nátiýjesi esapqa alınbaydı.

**Jeńil atletika boyınsha 100 hám 1000 metrge juwırıw qábiletin anıqlaw ushın
kásiplik (dóretiwshilik) imtixannıń bahalaw**

KRITERYALARÍ

1. Jeńil atletika - 156 ball

(Erler)

№	Sınaq -qadaǵalaw shınıǵıwların tapsırıw normaları (erler ushın)			
	100 metrge juwırıw (sekund esabında) maksimal 78 ball		1000 metrge juwırıw (minut hám sekund esabında) maksimal 78 ball	
	Nátiyjeler	Ballar	Nátiyjeler	Ballar
1.	11,49 hám onnan jaqsı	78	2,44 hám onnan jaqsı	78
2.	11,50	77	2,46	77
3.	11,55	76	2,48	76
4.	11,60	75	2,50	75
5.	11,65	74	2,52	74
6.	11,70	73	2,54	73
7.	11,75	72	2,56	72
8.	11,80	71	2,58	71
9.	11,85	70	3,00	70
10.	11,90	69	3,02	69
11.	11,95	68	3,04	68
12.	12,00	67	3,06	67
13.	12,05	66	3,08	66
14.	12,10	65	3,10	65
15.	12,15	64	3,12	64
16.	12,20	63	3,14	63
17.	12,25	62	3,16	62
18.	12,30	61	3,18	61
19.	12,35	60	3,20	60
20.	12,40	59	3,22	59
21.	12,45	58	3,24	58
22.	12,50	57	3,26	57
23.	12,55	56	3,28	56
24.	12,60	55	3,30	55
25.	12,65	54	3,32	54
26.	12,70	53	3,34	53
27.	12,75	52	3,36	52
28.	12,80	51	3,38	51
29.	12,85	50	3,40	50
30.	12,90	49	3,42	49
31.	12,95	48	3,44	48
32.	13,00	47	3,46	47
33.	13,05	46	3,48	46
34.	13,10	45	3,50	45

35.	13,15	44	3,52	44
36.	13,20	43	3,54	43
37.	13,25	42	3,56	42
38.	13,30	41	3,58	41
39.	13,35	40	4,00	40
40.	13,40	39	4,02	39
41.	13,45	38	4,04	38
42.	13,50	37	4,06	37
43.	13,55	36	4,08	36
44.	13,60	35	4,10	35
45.	13,65	34	4,12	34
46.	13,70	33	4,14	33
47.	13,75	32	4,16	32
48.	13,80	31	4,18	31
49.	13,85	30	4,20	30
50.	13,90	29	4,22	29
51.	13,95	28	4,24	28
52.	14,00	27	4,26	27
53.	14,05	26	4,28	26
54.	14,10	25	4,30	25
55.	14,15	24	4,32	24
56.	14,20	23	4,34	23
57.	14,25	22	4,36	22
58.	14,30	21	4,38	21
59.	14,35	20	4,40	20
60.	14,40	19	4,42	19
61.	14,45	18	4,44	18
62.	14,50	17	4,46	17
63.	14,55	16	4,48	16
64.	14,60	15	4,49	15
65.	14,65	14	4,50	14
66.	14,70	13	4,51	13
67.	14,75	12	4,52	12
68.	14,80	11	4,53	11
69.	14,85	10	4,54	10
70.	14,90	9	4,55	9
71.	14,95	8	4,56	8
72.	15,00	7	4,57	7
73.	15,05	6	4,58	6
74.	15,10	5	4,59	5
75.	15,15	4	5,00	4
76.	15,20	3	5,01	3
77.	15,25	2	5,02	2
78.	15,30	1	5,03	1
79.	15,31 hám onnan kóp	0	5,04 hám onnan kóp	0

**Jeñil atletika
(Hayal-qızlar)**

№	Sınaq-qadaǵalaw shınıǵıwların tapsırıw normaları (Hayal-qızlar ushın)			
	100 metrge juwırıw (sekund esabında) maksimal 78 ball		1000 metrge juwırıw (minut hám sekund esabında) maksimal 78 ball	
	Nátiyjeler	ballar	Nátiyjeler	ballar
1.	13,49 hám onnan jaqsı	78	3,10 hám onnan jaqsı	78
2.	13,50	77	3,12	77
3.	13,55	76	3,14	76
4.	13,60	75	3,16	75
5.	13,65	74	3,18	74
6.	13,70	73	3,20	73
7.	13,75	72	3,22	72
8.	13,80	71	3,24	71
9.	13,85	70	3,26	70
10.	13,90	69	3,28	69
11.	13,95	68	3,30	68
12.	14,00	67	3,32	67
13.	14,05	66	3,34	66
14.	14,10	65	3,36	65
15.	14,15	64	3,38	64
16.	14,20	63	3,40	63
17.	14,25	62	3,42	62
18.	14,30	61	3,44	61
19.	14,35	60	3,46	60
20.	14,40	59	3,48	59
21.	14,45	58	3,50	58
22.	14,50	57	3,52	57
23.	14,55	56	3,54	56
24.	14,60	55	3,56	55
25.	14,65	54	3,58	54
26.	14,70	53	4,00	53
27.	14,75	52	4,02	52
28.	14,80	51	4,04	51
29.	14,85	50	4,06	50
30.	14,90	49	4,08	49
31.	14,95	48	4,10	48
32.	15,00	47	4,12	47
33.	15,05	46	4,14	46
34.	15,10	45	4,16	45
35.	15,15	44	4,18	44
36.	15,20	43	4,20	43
37.	15,25	42	4,22	42
38.	15,30	41	4,24	41
39.	15,35	40	4,26	40
40.	15,40	39	4,28	39

41.	15,45	38	4,30	38
42.	15,50	37	4,32	37
43.	15,55	36	4,34	36
44.	15,60	35	4,36	35
45.	15,65	34	4,38	34
46.	15,70	33	4,40	33
47.	15,75	32	4,42	32
48.	15,80	31	4,44	31
49.	15,85	30	4,46	30
50.	15,90	29	4,48	29
51.	15,95	28	4,50	28
52.	16,00	27	4,52	27
53.	16,05	26	4,54	26
54.	16,10	25	4,56	25
55.	16,15	24	4,58	24
56.	16,20	23	5,00	23
57.	16,25	22	5,02	22
58.	16,30	21	5,04	21
59.	16,35	20	5,06	20
60.	16,40	19	5,08	19
61.	16,45	18	5,10	18
62.	16,50	17	5,12	17
63.	16,55	16	5,14	16
64.	16,60	15	5,15	15
65.	16,65	14	5,16	14
66.	16,70	13	5,17	13
67.	16,75	12	5,18	12
68.	16,80	11	5,19	11
69.	16,85	10	5,20	10
70.	16,90	9	5,21	9
71.	16,95	8	5,22	8
72.	17,00	7	5,23	7
73.	17,05	6	5,24	6
74.	17,10	5	5,25	5
75.	17,15	4	5,26	4
76.	17,20	3	5,27	3
77.	17,25	2	5,28	2
78.	17,30	1	5,29	1
79.	17,31 hám odan kóp	0	5,30 hám odan kóp	0

Apellyaciya tártibi:

Abituriyentler dóretiwshilik imtixan nátiyjeleri boyınsha universitet qabıllaw komissiyasınıń apellyaciylar menen islesiw komissiyasına imtixan nátiyjeleri daǵaza etilgennen keyin 24 saat dawamında shaǵım etiwleri múmkin. Shaǵım mazmunı tek ózleriniń toplaǵan balları boyınsha qabıl etiledi.

Apellyaciya komissiyası aǵzaları Joqarı oqıw ornı rektorı buyırǵı menen tastıyıqlanadı.